

Danmarks
Naturfrednings
forening

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	11-12-2025
Time	9.30 – 15.30
Location	Masnedøgade 20
Deltagere	<i>Maria Reumert Gjerding, Sebastian Jonshøj, Birgitte Marcussen, Christian Prip, Jørn Jespersen, Maria Mosegaard Mortensen, Michael Kruse, Martin Vestergaard, Susanne Ogstrup,</i>
Afbud	<i>Mikkel Ejasing, Sebastian Krab</i>
Sekretariat	<i>Lars Midtiby, Luise Sanderhoff Østerlund, Mikkel Havelund, Jacob Mark, Emil Nielsen, Ida Marxen Søndergaard, Daniella Humm Møller, Magnus Gundersen Lihn, Anders Horsten, Birgitte Bang Ingrisch, Sophie Lundbæk, Bo Håkansson, Søren Dawe og Rikke Friis Højland (referent)</i>

1 - HB's egen tid

Der refereres ikke fra dette punkt.

2 – Opfølgning på REP-møde

Lars Midtby

HB orienteres om repræsentantskabsmødets beslutninger og evaluerer mødet.

Konklusion

HB tog orienteringen til efterretning. HB konstaterede bred opbakning til aktivitetsplanen og budget og til de dispositioner, som er truffet i en relativt svær situation.

HB drøftede, om og hvordan foreningen kan blive endnu bedre til den demokratiske debat og drøftede dirigentens rolle.

HB udtrykte ærgrelse over, at det tekniske drillede. Det er særligt ærgerligt, når der var hyret eksterne teknikere ind.

3 - Skovrejsning indenfor bygge- og beskyttelseslinjerne

*Daniella H. Møller,
Magnus G. Lihn, Ida
Søndergaard*

HB skal drøfte position og beslutte tilgang til skovrejsning indenfor bygge- og beskyttelseslinjerne ifm. etableringen af 250.000 hektar ny skov frem mod 2045, som er aftalt i Grøn Trepert.

Konklusion

HB bakkede op om den foreslåede tilgang til skovrejsning indenfor bygge- og beskyttelseslinjerne, hvor urørt skov ses som en naturlig del af det danske landskab og

derfor ikke er uforeneligt med de natur- og landskabshensyn som varetages af beskyttelseslinjerne i naturbeskyttelsesloven. HB var enige om, at der bør kunne etableres ny urørt skov på intensivt dyrket landbrugsjord indenfor å-, sø- og strandbeskyttelseslinjen.

HB drøftede, hvordan forskellige former for beskyttelseslinjer og fortidsminder både kan understøtte og begrænse nye natur- og skovrejsningsinitiativer. Generelt ønsker HB en mere fleksibel praksis, hvor linjer ikke bliver unødigt restriktive for urørt skov, især når der er potentiale for at genoprette større og sammenhængende naturområder og styrke rekreative værdier. Det blev diskuteret, at også fortidsmindebeskyttelseslinjen, kirkebyggelinjen og exnerfredningerne kan forhindre etablering af ny urørt skov i områder der ellers kan understøtte naturgenopretning og –beskyttelse.

HB var generelt åbne for en ændring af lovgivningen for at få en klar linje og undgå mange dispensationssager, men påpegede, at en eventuel ændring bør ske med omtanke, da en åbning kan medføre, at andre aktører forfølger helt andre formål.

HB pegede på behovet for en klar og fælles linje i organisationen og opfordrede sekretariatet til at sikre en god dialog med lokalafdelingerne, der forklarer grunden til præciseringen.

4

4 - Drøftelse af arbejdet med biodiversitetsloven

*Ida Søndergaard,
Daniella H. Møller,
Anders Horsten*

HB skal drøfte arbejdet med natur- og biodiversitetsloven, herunder mål og definitioner.

Konklusion

HB udtrykte opbakning til at arbejde videre med stramme definitioner over måltal for areal på den korte bane.

HB efterlyste mere opmærksomhed og diskussion om, hvad biodiversitetsloven skal omfatte udover konkrete måltal for biodiversitet.

HB bad sekretariatet genbesøge formuleringer ift. definitioner. HB ser gerne, at sekretariatet arbejder videre med en definition af en skånsom form for skovdrift, som gør, at nogle af skovene kan tælle med som beskyttet natur, fx i ekstensiv produktionsskov.

5 - Kampagner 2025

Emil Nielsen

HB inviteres med indenfor i DN's kampagnemaskinrum og de overvejelser, som vi gør os for at nå vores kampagnemål for 2026, samt hvilke dagsordner og emner som pt. indgår på bruttolisten over større kommunikations- og kampagneindsatser.

Konklusion

HB drøftede tidspunktet for affaldsindsamlingen. Tidspunkt for indsamlingen kan ikke ændres i 2026, men sekretariatet tager input med videre til planlægning for 2027 og frem - så hensyn til særligt fugle tænkes ind. Fx i guides og instruktion til indsamlere og placering af indsamlinger - eller i den konkrete placering af tidspunkt for indsamlingen.

HB udtrykte generel opbakning til samarbejdet med nye partnere, herunder detailkæder, og så muligheder for at bruge sådanne samarbejder til at styrke formidlingen af natur- og biodiversitetstiltag. Der blev peget på, at kampagner både kan fremme konkrete politiske mål og skabe bred folkelig opbakning, f.eks. ved at koble dem til lokale mærkesager. Her er der overlap med det lokalpolitiske arbejde. HB opfordrede desuden til at koble indsatserne, så kampagnerne også bruges til at løfte de delstrategier, der halter fx frivillige og medlemmer.

HB bakkede op en drikkevandskampagne og understregede betydningen af, at lokalafdelingerne bliver inddraget og kan bidrage aktivt til kampagnerne. HB lagde vægt på, at kampagnerne skal præsentere klare mål og løsninger – som f.eks. drikkevandsparker – og at lokalt tilpasset data om vandkvalitet kan styrke engagement og forståelse. Det er dog et opmærksomhedspunkt, at ikke alle afdelinger kan tage og synes det er rart at tage interviews.

HB drøftede kampagnetemaer og muligheder for overraskende koalitioner, herunder med aktører, der arbejder med sprøjtefri produktion uden at være økologiske, samt en mulig indsats for at synliggøre forskelle i pesticidindhold mellem danske og udenlandske produkter. Samarbejde med Forbrugerrådet Tænk blev set som oplagt.

6 - Fredningssager 2025

**Birgitte Bang
Ingrisch**

HB skal drøfte og beslutte nye fredningssager 2026-27. HB orienteres desuden om status på alle verserende og planlagte fredningssager, samt alle henvendelser om nye fredninger i 2025.

Konklusion

HB bakkede op om de foreslåede fredninger, men valgte at udskyde den ene af sagerne og tog orienteringen om verserende fredninger til efterretning. HB gav udtryk for, at det er glædeligt, at der er kapacitet til at rejse så mange sager, selvom sekretariatet er en medarbejder nede.

HB foreslog, at der laves aftale om sovende fredninger på alle nye forsvarsarealer, som forventeligt kommer til at blive udtaget i forbindelse med forsvarsoprustningen.

HB opfordrede til, at fredninger med højt konfliktniveau overvejes meget grundigt, og at der laves grundige analyser på, hvordan det vil kunne blive brugt imod os.

Sekretariatet lovede HB at vende tilbage med en detaljeret skriftlig oversigt i starten af 2026.

7

7 - Beslutning om afdelingernes økonomiregler

**Mikkel Havelund,
Sophie Lundbæk**

HB skal drøfte de overordnede principper for fordeling af midlerne til afdelinger og behovet for ændringer samt beslutte at organisationsafdelingen på baggrund af drøftelsen vender tilbage med en gennemskrevet økonomivejledning til endelig godkendelse på næste møde.

Konklusion

HB tilsluttede sig de overordnede principper og drøftede, hvordan økonomi og praktiske rammer bedst kan understøtte frivillige aktiviteter og arrangementer og påpegede et behov for at indeksere satser og priser, da nogle af dem er forældede. Det blev understreget, at afdelingers aktivitetsniveau ikke nødvendigvis afspejles af deres forbrug af midler. Nogle afdelinger sætter en ære i at være sparsommelige uden at det betyder, at de er inaktive.

HB pegede på, at transportanbefalinger bør afspejle virkeligheden og opfordre til mindst mulig klimabelastning, så man med god samvittighed kan arbejde og rejse for den gode sag.

HB vurderede, at det nuværende økonomisystem fungerer godt og pragmatisk og mindsker administration for afdelingerne, men fremhævede samtidig, at økonomien kan være med til at understøtte frivilligstrategien. HB drøftede derfor, hvad man kan lære af andre organisationer, og hvordan økonomiske rammer kan bidrage til at nå strategiske mål herunder rekruttering og fastholdelse af frivillige. HB bad sekretariatet inddrage praksis fra andre foreninger og komme med et bud på, hvordan økonomi og rammerne omkring økonomien kan understøtte strategien.

HB anerkendte, at der skabes meget aktivitet for de nuværende midler, men drøftede muligheden for fremtidige aktivitetspuljer målrettet særlige målgrupper, såsom børn. HB fremhævede vigtigheden af at have åbne muligheder for forskellige typer aktiviteter, men pegede samtidig på, at crowdfunding ikke vurderes som en hensigtsmæssig vej. Det er

bedre at søge projektpuljen.

Afslutningsvis understregede HB, at afdelingerne er organisationens kronjuveler, og at sekretariatets rolle er at understøtte dem. Formuleringerne i økonomireglerne bør derfor være støttende – ikke formynderiske.

Sekretariatet vender tilbage med en analyse og en gennemskrevet økonomivejledning til endelig godkendelse på næste møde.

8

8 - Temadrøftelse om DN's internationale profil

Jacob Mark

HB skal drøfte DN's internationale klima- og naturindsats, herunder COP- og EU-arbejde, og om arbejdet bør justeres i forbindelse med den kommende strategiperiode.

Konklusion

HB drøftede organisationens internationale og EU-relaterede engagement, som drives efter princippet at indsatsen skal stå mål med den reelle indflydelse.

En stor del af den danske natur- og miljøpolitik fastlægges i EU, og der var enighed om, at det derfor er vigtigt at følge og påvirke processer som revisionen af EU's miljøindsats samt budgetter og politiske forslag. Samtidig blev det understreget, at engagement i den internationale klimainsats ikke må ske på bekostning af tilsvarende engagement i den internationale biodiversitetsindsats, men HB er bevidste om, at den internationale indsats er ressourcekrævende.

HB drøftede behovet for bedre koordinering mellem netværk, sekretariat og internationale samarbejdspartnere, herunder nordiske naturforeninger og parlamentarikere, så viden og kontakter samles ét sted. Der blev peget på, at deltagelse i COP'er kan give værdi, hvis der er en klar strategi, stærk kerne og eventuelt samarbejde gennem eksisterende platforme og alliancer. Dette kan også give et større internationalt udsyn. Det blev foreslået at aktivere interne ressourcer målrettet ved større internationale begivenheder samt at etablere et internationalt netværk eller erfa-/backinggruppe for interesserede.

Endelig blev der udtrykt ønske om mere systematisk orientering til HB om EU- og internationalt arbejde, fx i form af skriftlige statusopdateringer, så HB løbende har overblik over prioriteringer, muligheder og resultater.

9 - Procesplan for strategiproces

Søren Møllerup Dawe
Lars Midtby

HB skal godkende procesplan og overordnet organisering, herunder udpege 3-4 medlemmer af hovedbestyrelsen til den foreslåede styregruppe.

Konklusion

HB godkendte processen for den kommende strategiproces. Det blev fremhævet, at en grundig evaluering af den nuværende strategi er vigtig, og at ekstern evaluering og sparring bør overvejes for at få et klarere billede af, hvorfor målene ikke fuldt ud er nået, og hvordan processen kan justeres fremadrettet. Som afsæt til HB's drøftelse på seminaret til januar er sekretariatet ved at udarbejde en intern evaluering.

Der var enighed om, at samrådene bør inddrages og spille en central rolle, herunder som afsæt for indledende drøftelser. De faglige udvalg blev ligeledes fremhævet som vigtige bidragydere, der skal tænkes tydeligt ind i processen. Sekretariatet forsikrede, at de var tænkt ind.

HB drøftede ressourceforbruget på politik- og strategiarbejde og muligheden for at rationalisere antallet af politikker og strategier, samtidig med at værdien for organisationen fastholdes. Dog kan både landbrugspolitik og den nye strategi skabe gejst derude, da der er en energi i de drøftelser, og det giver meget til organisationen at have en bredt forankret strategi. HB drøftede også, om strategiperioden kan rykkes et halvt år, men konkluderede at det er bedre at fastholde, da processerne er tilrettelagt i henhold til hinanden, og vores strategi udløber i 2026.

Følgende HB-medlemmer meldte sig til strategistyregruppen: Mikkel, Michael, Birgitte, Maria Mosegaard, Sebastian Jonshøj.

10 - Gensidige orienteringer

Lars Midtby

HB og sekretariatet orienterer hinanden gensidigt. Sekretariatet orienterer om nyt fra sekretariatet.

Kvælstofaftale

Maria redegjorde for kvælstofaftalen, som landede d. 3. december.

Tange Sø

Sebastian orienterede om arbejdsgruppen, som er nedsat ift. Tange Sø. Regeringen mener,

at man kan opretholde dæmningen og stadig overholde vandrammedirektivet, hvilket eksperter og habitatkonsekvensvurdering, som nu foreligger, er uenige i. Rapporten er udarbejdet af Viborg Kommune fastslår, at Tangeværket er til skade for den beskyttede natur i Gudenå-systemet og dermed i strid med habitatdirektivet. Arbejdsgruppen afventer regeringens reaktion på rapporten.

Kort nyt fra NOMA

- Vi afventer, at Miljøministeriet snart kommer med reguleringsmodeller til beskyttelse af drikkevand.
- Der er lige nu forhandlinger om klimaloven, som fylder en del. Vi håber, det lander inden jul. Der er en forventning om en strategi for cirkulær økonomi, men et mål for de forbrugsbaserede udledninger forventes ikke at komme med. Vi arbejder tæt sammen med de andre grønne.
- Operation X-dokumentar om jordforurening er ude i dag. Maria er blevet interviewet på den baggrund.

11 - Evt. og evaluering af mødet

HB evaluerede mødet, som har været et godt møde og med en del politik på dagsorden. Sekretariatet og DN har i det hele taget gjort det meget godt i 2026. Mange troede ikke på, at treparten ville lykkedes, men vi er næsten i hus, og det kan vi være stolte af.

HB og sekretariatet vendte kort, hvordan HB modtager sekretariatsmedarbejder på møderne, da det er et fokuspunkt for HB. Sekretariatet meldte, at det har været et godt møde med god modtagelse.